

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 3.6.2008
KOM(2008) 334 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Konečné hodnotenie programu eTEN

(predložená Komisiou)

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Konečné hodnotenie programu eTEN

(Text s významom pre EHP)

1. Úvod

Predmetom tohto oznámenia je konečné hodnotenie programu eTEN v období od nového zamerania programu v roku 2002 až do konca programu v decembri 2006 v súlade s požiadavkou článku 19 finančného nariadenia programu.

2. KONTEXT

Program eTEN sa vyvinul z iniciatívy TEN¹, cieľom ktorej bolo zaviesť transeurópske siete v oblasti dopravy, telekomunikácií a energetiky. Rozvoj európskych dopravných, telekomunikačných a energetických infraštruktúr sú ambiciózne ciele², uvedené v zmluve a usmerneniach pre rast a zamestnanosť³.

Cieľom programu eTEN bolo prispieť k rozvoju informačnej spoločnosti z hľadiska rastu, zamestnanosti, sociálnej súdržnosti a účasti všetkých na ekonomike založenej na vedomostiach. Hlavnými témami boli elektronická štátna správa a elektronická správa (e-Government a e-Administration), elektronické zdravotnícke služby (e-Health), elektronická integrácia (e-Inclusion) a elektronické vzdelávanie (e-Learning). Šiesta téma, zameraná najmä na problematiku malých a stredných podnikov (MSP), bola doplnená neskôr.

Do roku 2005 mali TENs spoločný finančný právny základ⁴ (ďalej len „finančné nariadenie“), podľa ktorého sa mohol udeliť grant v maximálnej výške 10 % celkových investičných nákladov⁵. V rámci tohto obmedzenia sa z programu eTEN financovali projekty až do výšky 50 % štúdiu uskutočniteľnosti a hodnotiacich štúdií⁶ a do výšky 10 % projekty zahŕňajúce zavedenie služieb. Finančný právny základ pre

---

¹ Iniciatíva transeurópske siete (TEN) je založená na článkoch 154, 155 a 156 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, v ktorej sa vytýčil cieľ založiť transeurópske siete v oblasti dopravy, telekomunikácií a energetiky.

² KOM(2007) 0135: Oznámenie Komisie – Transeurópske siete: smerovanie k integrovanému prístupu {SEK(2007) 374}.

³ Usmernenia pre rast a zamestnanosť (2005-2008) č. 9,10,11 a 16.

⁴ Nariadenie Rady (ES) č. 2236/95 z 18. septembra 1995 stanovujúce všeobecné pravidlá poskytovania finančnej pomoci Spoločenstva v oblasti transeurópskych sietí (Ú. v. L EÚ 282, 24.11.1995, s.16) zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1655/1999 Európskeho parlamentu a Rady z 19. júla 1999, naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1159/2005 Európskeho parlamentu a Rady zo 6. júla 2005.

⁵ Článok 5 nariadenia Rady (ES) č. 2236/95.

⁶ Článok 4 ods. 1 písm. a) nariadenia č. 2236/95 naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1159/2005.

program eTEN sa revidoval v roku 2005⁷, aby sa umožnilo zvýšenie grantov až do výšky 30 % celkových investičných nákladov pri projektoch zavedenia.

V súlade s požiadavkami zmluvy sa vypracoval súbor usmernení zahŕňajúci ciele, priority a všeobecné línie zamýšľaných opatrení, v ktorých sa určili projekty spoločného záujmu⁸ (ďalej len „usmernenia“). Usmernenia sa pozmenili v roku 2002 tak, aby sa program uviedol do väčšieho súladu s politikami Spoločenstva a predovšetkým s iniciatívou i2010. Zároveň došlo k zmene názvu programu z TEN Telecom na eTEN.

Podľa článku 19 finančného nariadenia vzťahujúceho sa na TEN sa od Komisie požaduje, aby predložila Európskemu parlamentu a Rade súhrnnú správu o skúsenostiach získaných na základe uplatňovania mechanizmov finančného nariadenia na poskytovanie pomoci Spoločenstva, najmä mechanizmov a ustanovení stanovených v článku 4. Tento dokument je reakciou na túto požiadavku.

Program eTEN sa implementoval prostredníctvom spolufinancovaných projektov vybraných na základe verejných výziev na predloženie návrhov. Po verejných výzvach na predloženie návrhov vzniklo celkovo 149 spolufinancovaných projektov s celkovým financovaním tesne presahujúcim 177 miliónov EUR. Projekty programov z rokov 2003 a 2004 boli dokončené, ale projekty z rokov 2005 a 2006 ešte stále prebiehajú. Očakáva sa, že ku koncu roku 2009 budú dokončené všetky projekty.

Strednodobé hodnotenie, ktoré sa týkalo výsledkov projektov z programov až do roku 2002 vrátane, ako aj počiatočných výsledkov z programu eTEN, ktorý sa začal v roku 2002, bolo dokončené v roku 2005⁹.

3. VÝSLEDKY HODNOTENIA

Pri hodnotení sa posudzovali tieto otázky: relevantnosť cieľov programu, priority a spôsoby implementácie, účinnosť a vplyv programu, efektívnosť a cenová efektívnosť, úžitok a udržateľnosť, príčinné súvislosti medzi využívanými zdrojmi, činnosťami a predpokladanými následkami (intervenčná logika).

Toto hodnotenie vykonal v roku 2007 tím profesionálnych hodnotiteľov zo spoločnosti¹⁰, s ktorou sa uzatvorila zmluva na tento účel. Poskytli jasné hodnotenie prostredníctvom dôkladnej analýzy dostupných údajov pozostávajúcich z monitorovacích a hodnotiacich materiálov, programovej dokumentácie a výstupov. Hodnotitelia viedli rozhovory s hlavnými zástupcami zainteresovaných strán, čím ďalej zvýšili kvalitu dôkazovej základne. Komisia týmto oznamuje výsledky hodnotenia v súlade s nariadením týkajúcim sa programu.

---

⁷ Nariadenie (ES) č. 1159/2005 Európskeho parlamentu a Rady zo 6. júla 2005

⁸ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1376/2002/ES z 12. júla 2002, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 1336/97/ES o sérii smerníc pre transeurópske telekomunikačné siete (Ú. v. L ES 200, 30.7.2002, s.1)

⁹ KOM(2005) 354, v konečnom znení z 1. augusta 2005.

¹⁰ Spoločnosť RAND Europe, s ktorou sa uzatvorila zmluva na základe obmedzenej verejnej súťaže, ktorú vyhlásilo GR pre informačnú spoločnosť na jeseň roku 2006.

4. VÝSLEDKY HODNOTENIA

Príloha 1 oznámenia obsahuje kompletný súbor zistení zaznamenaných v správe hodnotiteľa.

Komisia víta hodnotiacu správu a jej zistenia potvrdzujúce účinnosť riadenia programu ako aj užitočnosť programu.

Komisia je napriek zisteniam v hodnotiacej správe presvedčená, že už došlo k vytvoreniu istých synergii medzi programom eTEN a európskym Kohéznym fondom. Subjekty z nových členských štátov boli v programe eTEN veľmi úspešné vzhľadom na príspevky z nových členských štátov vo výške približne 5 % a ich návratnosť v podobe financovania projektov vo výške približne 11 %. Skúsenosti s výsledkami projektu sú solídnym základom pre ďalšie zavedenie služieb a je známe, že niektoré subjekty už kontaktovali európsky Kohézny fond so žiadosťou ďalšieho zavedenia služieb. Po dokončení väčšiny projektov možno očakávať ďalšie synergie. Komisia predloží správu o tejto záležitosti v roku 2009 v rámci svojej strednodobej správy programu na podporu politiky informačných a komunikačných technológií (IKT), ktorý tvorí súčasť rámcového programu konkurencieschopnosti a inovácie (CIP).

Takisto uznáva isté nedostatky identifikované profesionálnymi hodnotiteľmi, hlavne pokiaľ ide o časový úsek od uzávierky výzvy do zadania zákazky a dlhé fáze projektu. Berie však na vedomie, že tieto nedostatky mali iba malý vplyv na celkovú implementáciu programu: Komisia už iniciovala nové služby, ktoré v budúcnosti obmedzia tieto zdržania.

Komisia víta pozitívne hodnotenie podoby programu, účinnosti riadenia programu, a potenciálu programu na zabezpečenie udržateľných výsledkov, vytvorenie pozitívnych následkov a pridanie skutočnej hodnoty mobilizáciou všetkých funkcií potrebných na úspešné zavedenie IKT a stimuláciu štrukturálnych zmien. Výsledky takisto svedčia o tom, že možno očakávať, že program podpory politiky IKT, ktorý je súčasťou rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP) bude nadväzovať na výsledky programu eTEN.

Komisia zastáva názor, že implementácia takéhoto jedinečného súboru mechanizmov je mimoriadnou úlohou pre všetky zainteresované subjekty a víta skutočnosť, že hodnotitelia ocenili úsilie, ktoré viedlo k zásadným zlepšeniam v konečných fázach programu.

5. ZÁVERY KOMISIE

Komisia dospela k záveru, že táto správa je veľmi pozitívna a potvrdzuje účinnosť riadenia programu ako aj užitočnosť programu. Isté nedostatky sa zistili, ale mali iba malý vplyv na celkovú implementáciu programu.

Bezprostredným dôsledkom je zahrnutie účastníkov z nových členských štátov, MSP a verejných orgánov, čím sa podporí ďalšie zavedenie a používanie výstupov projektu na celoeurópskej úrovni a zdravá konkurencieschopnosť trhov pre typy služieb financované programom eTEN. Na základe doterajších výsledkov je možné reálne očakávať, že program bude mať výborné celkové výsledky, pretože stimuluje

nové oblasti činnosti a vyplývajú z neho spôsoby, ktorými IKT môžu prispieť k účinnej politike týkajúcej sa inovácie, lisabonskej agendy a cieľov iniciatívy i2010. Výsledky svedčia o tom, že možno očakávať, že nadväzujúci program podpory politiky IKT CIP bude účinne budovať na výsledkoch programu eTEN.

Hodnotitelia aj Komisia budú pokračovať v práci až do roku 2009, aby bolo možné určiť vplyv projektov z neskorších rokov programu eTEN. Komisia podá správu o tejto práci v rámci strednodobého hodnotenia programu podpory politiky informačných a komunikačných technológií, ktorý je súčasťou programu ICP.

Príloha 1: Hlavné zistenia zo správy hodnotiteľa

Spoločnosť RAND Europe vykonala konečné hodnotenie programu eTEN. Tento program bol formálne ukončený koncom roka 2006, aj keď niektoré činnosti projektov dohodnuté v jeho finálnej fáze, stále pokračujú. Hlavné zistenia hodnotenia sú tieto:

Celkový úspech programu

Program eTEN bol v konečnom dôsledku dobre riadeným a v neskorších fázach úspešným programom, ktorý prispel k dosiahnutiu svojich hlavných cieľov. Toto zistenie však dopĺňajú dve nasledovné skutočnosti. Úspech sa nedosahoval bez ťažkostí, najmä v prvých rokoch programu. Okrem toho nie je možné rozsah úspechu vyčíslieť – čiastočne preto, že jeho výsledky ešte nie sú úplne viditeľné a čiastočne preto, že jeho všeobecné ciele boli vyjadrené kvalitatívnou formou bez konkrétnych merateľných kritérií úspechu.

Mechanizmy implementácie programu

Iné mechanizmy financovania ako grantová pomoc neboli využité: Toto neprekvapuje vzhľadom na skromný rozsah projektov a podľa nášho názoru táto skutočnosť výrazne neovplyvnila výsledky programu. Prepojenie s Európskym fondom regionálneho rozvoja a Európskym sociálnym fondom bolo slabé napriek zjavnej možnosti výhod.

Mechanizmus trhového ohodnotenia projektov sa na začiatku využíval nadmerne (čiastočne z dôvodu finančnej výhodnosti tohto režimu pre účastníkov); to sa napravilo v neskorších fázach programu. Mnohé projekty trhového potvrdenia zadané pred zmenou zamerania nevyústili do ďalšieho viditeľného zavedenia; táto situácia sa takisto zlepšila v neskorších fázach programu.

Projektový mechanizmus počiatového zavedenia sa začal využívať neskoro, ale fungoval dobre, najmä po využití 30 % limitu na celkovú podporu formou podielu celkových nákladov, ku ktorému došlo s veľkým oneskorením. Niektoré sľubné zavedenia teraz úspešne prebiehajú vrátane niekoľkých zo skorších projektov trhového potvrdenia.

Zmluvy o financovaní neumožňovali dostatočnú flexibilitu. V dôsledku toho mali skúmatelia projektov iba obmedzenú možnosť riadenia alebo schvaľovania potrebných zásadných zmien počas implementácie projektov. Počas rozhovorov sa niektorí vedúci projektov podelili o svoj dojem, že nemajú žiadne reálne prostriedky na zmenu situácie, aj keď zistili v čom spočíva problém.

Efektívnosť riadenia programu

Od roku 2003 nevznikli žiadne základné problémy v oblasti riadenia a normy riadiacich procesov, spravodlivosti, otvorenosti a transparentnosti a účinnosti každodenného riadenia boli výborné.

Operatívne postupy prípravy pracovných programov a výziev, ich sprievodná dokumentácia a prijímanie a hodnotenie návrhov sa počas programu postupne zlepšovali. Výrazné počiatkové problémy (najmä s hodnotením návrhov) sa prekonal a tieto mechanizmy sa stali vyhovujúcimi a ku koncu programu boli výborné.

Formulácia cieľov a jej odraz vo vytváraní programu práce boli solídne a vhodné: Nenašli sme žiadny dôvod kritizovať vývoj cieľov a skutočne považujeme túto schopnosť reagovať na zmeny v oblasti vonkajšieho trhu (a politiky) za veľmi pozitívnu črtu.

Proces vedúci k zadávaniu projektov (poradie pozostávajúce z výberu, overovania referencií a rokovania o technických prílohách k zmluvám) trval prídlho. Toto sa označilo ako problém v strednodobom hodnotení a pokračovalo aj ďalej. Okrem toho boli lehoty projektov príliš dlhé v porovnaní s partnermi v súkromnom sektore a vzhľadom na dynamiku rýchlo sa rozvíjajúcich sektorov. Táto skutočnosť spolu s oneskorením pri zadávaní projektov často viedla k tomu, že „lehota uvedenia na trh“ bola veľmi dlhá, čo pravdepodobne bolo prekážkou pre úspešné zavedenia a znižovalo ich potenciálne následky.

Efektívnosť, úspechy a výsledky

Program dosiahol značný pokrok, čo sa týka zapojenia zúčastnených strán z nových členských štátov, MSP a verejných orgánov. Ich účasť výrazne podporuje ďalšie zavedenie a používanie výstupov projektov na celoeurópskej úrovni a zdravú konkurencieschopnosť trhov pre tieto a súvisiace služby.

Činnosti v neskorších fázach programu sľubujú dobré výsledky prostredníctvom vytvárania spoločenstiev hodnotového reťazca založených na jednotlivých sektoroch (predovšetkým vo verejnom sektore). Dôraz kladený v neskorších fázach činnosti na začlenenie úplného hodnotového reťazca do projektov vrátane „udržania partnerov“ a „udržania príjmových tokov“ sa plne potvrdil a predstavuje dôležitý poznatok pre budúce programy.

Dosiahnutie cieľov programu

Neskoršie fázy programu podľa nášho názoru pridali skutočnú hodnotu vďaka činnostiam rozširovania a/alebo exemplárnym uskutočnením štrukturálnej zmeny a takisto prostredníctvom umiestnenia skutočného zavedenia do centra rozvoja politiky. Je teda možné očakávať, že program bude mať silné celkové výsledky, pretože stimuluje nové oblasti činnosti a vyplývajú z neho spôsoby, ktorými môžu IKT prispieť k účinnej politike týkajúcej sa inovácie a lisabonskej agendy a cieľov iniciatívy i2010.

Udržateľnosť činností

V tejto fáze je ťažké zhodnotiť dlhodobú udržateľnosť činností. Zahrnutie úplného hodnotového reťazca (prijatého v neskorších a produktívnejších fázach programu) a konkrétny príklad niektorých projektov, ktoré postúpili do fáze širšieho zavedenia prostredníctvom týchto hodnotových reťazcov, však výrazne naznačuje pozitívnu prognózu.